

Plan B

- PUNKTEATER

FÖR DEN SOM RÖR SIG i trakterna kring Umeå är namnet Apberget inte längre synonymt med den samlingsplats som finns på Rådhusorget i centrum. När teatergruppen Plan B, med regissören Olov Wretling i spetsen, hade premiär för sin första teateruppsättning Apberget förra hösten fick ordet teater en helt ny innebörd. Borta var associationerna till svartklädda pantomimesteter och överpretentiösa poeter. Plan B hade skapat ett nytt grepp och valde att sätta upp Apberget i en lokal som var mer förknippad med stans hardcoreband än vanlig teater. De spred flygblad istället för att annonsera i tidningen och de valde att etablera sig inom Umeås punkscen snarare än i teaterkretsarna.

Apberget handlar om replokalsbandet Hybris som sitter på just Rådhusorget och drömmer om genombrott. Och temat på teatern är nog en av anledningarna till varför Plan B fick en helt

ny publik att börja se teater. När vi träffar dem förklarar de att detta med publiken var meningen från första början.

– Det är mycket Olofs förtjänst. Han skrev manuset och vi råkade alla vara i Umeå vid den tiden. Sen sa Olof »Nu kör vi. Jag gillar egentligen inte teater men nu kör vi«. Vi sket ganska mycket i vad folk skulle tycka. Att folk skulle tycka att vi gjorde mäktiga saker var inget mål i sig. Det handlade egentligen mest om att vi skulle göra någonting tillsammans efter alla dessa år som vi snackat om det, säger Tobias Morin, en av skådespelarna. Mikael Wranell fortsätter:

– Precis sista veckan innan Apberget skulle öppna sa ju Olof det att »Det spelar ingen roll, vi har ändå vunnit«. Det är liksom hans catchphrase idag. Vi hade ju för fan byggt Apberget i naturlig storlek, vi kunde våra repliker och vi hade jävligt roligt. Sen vore det ju självklart ännu roligare om det skulle komma några och se oss, men det spelade liksom ingen roll.

I somras fick Plan B möjligheten att filmatisera Apberget via ett projekt på SVT med syftet att skapa mer regional film. Olov satte sig genast ner för att omarbeta manuset och sommarjobbet fick bli att spela in TV-film. Filmen har under hösten visats på SVT och premiärvisningen ägde rum på Filmfestivalen i Umeå i september. Och de

Tre sjättedelar av Plan-B på Apberget i Umeå: Mikael, Olov & Tobias. Övriga medlemmar är: Benedicte Stendal Hansen, Sven Björklund och Mattias

pratar lyriskt om hur de spelade in slutscenen på Skellefteåfestivalen; scenen där bandet verkligen slår igenom och får spela inför en jättepublik. I själva verket var det mainstream-hardcorebandet Loks publik som de mimade inför.

– Vi skulle ju spela playback innan Lok och man tänkte ju att skulle gå fel på alla sätt och vis, säger Tobias. Men så gick Olov in på scenen och presenterade oss och han lyckades få hela Loks publik att skrika »HYBRIS! HYBRIS!« i takt. Det var helt fantastiskt. Det var så roligt att se att det var just Loks publik som var den bästa.

– Det läskiga är att det kunde varit tvärtom. Vi hade en chans att göra slutbilderna i hela filmen. Hade det regnat eller hade vi spelat innan Uno Svenningsson så hade det gått åt helvete, minns Olov.

Plan B's koppling till Umeås musikscen är kanske inte direkt synlig. Men det märks att det är därifrån de kommer. Och att sätta upp teatrar blev ett sätt för dem att tillföra någonting själva. Tobias förklarar att Umeås musikscen betydtt mycket för dem:

– Det har dels varit ett sätt att få betalt men också ett sätt att betala igen till de människor som hållit på med musik i den här stan. Som man själv har stått längst fram på konserterna och stöttat. Det är också en del av svaret till varför

det gick så bra. Det Olof har skrivit är ju på sätt och vis om våra kompisar, fast lite skruvat. Okej att musiklivet i Umeå står lite stilla just nu men vi har jävligt mycket att tacka den här staden för sedan fem år tillbaka i tiden.

– Grejen med att tillhöra en musikscen, att man är ung och skapar, behöver inte nödvändigtvis betyda att man bara spelar med i ett band, säger Mikael. Spelar man teater betraktas det som jävligt tungt och då ska det vara riktat till de som är trettio år äldre. Men vi har sett att man kan använda teatern som medium och scenen till något annat än att spela musik. Att man är lite punk.

Och att deras teatrar har gått hem åtminstone i Umeå är svårt att förneka. Olov berättar om den gången då bekräftelsen blev som mest påtaglig:

– En kompis till oss cyklade förbi någon gång innan en föreställning och sa »Fan, jag har inga pengar men jag vill ju se det där«. Vi sa att de var lugnt och att vi skulle fixa det åt honom. Och han sa bara »Det är king med punkteater«. Det var så skönt att höra att folk kan se på oss på det sättet, ungefär som ett band. Att det inte är så stor skillnad.

Text: Konrad Olsson

Foto: Samuel Grönlund

»Vi har sett att man kan använda teatern som medium och scenen till något annat än att spela musik.«

SKIVA #3:

Kent

»Hagnesta Hill«

CD RCA/Victor

Det här är ett kluvet kapitel. Första gången jag blev besatt av Kent var när jag var femton år och inte visste något annat soundtrack till mitt ångestfyllda liv än deras skivor »Kent« och »Verkligen«. Jag var såld. Avlutande spåret på »Verkligen« var »Vi kan väl vänta tills imorgon« och det var länge den naknaste, ärligaste och vackraste låt jag någonsin hört. (Idag vet jag inte, skivan har blivit så pass repig och sliten att jag inte längre kan lyssna på den.) Men efter ett tag hände något, jag började tycka att Kent faktiskt var rätt tontiga. De hade ganska fula Adidas-skor på sig, de betedde sig som ogenomtänkta hockeykillar i intervjuer och min tonårsångest-period var över. Sen kom »Isola« 1997 och jag föll för dem igen. Djupt ner i mitt forna Kent-beroende. Helt plötsligt såg jag inte längre Jocke Bergs skinnbrallor, jag uppfattade aldrig att de gjorde fäniga engelska versioner av alla låtar och att de redan hunnit bli ett arenarockband. Allt jag hörde var musiken, låtarna och Jocke Bergs sköra röst. Nu är fjärde plattan »Hagnesta Hill« här och ännu än gång står jag tryckt mot skivaffärens skyltfönster samma dag den släpps. Så kommer det nog alltid att vara. Kent tänder en gnista inom mig som för alltid kommer påminna mig om de där olyckliga känslorna allra längst inne i min stilla rådande tonårssjäl. Hur musiken låter? Som Kent, säklart.

Text: Konrad Olsson